

Sociální služby podle typu – nově přijati, propuštění, zemřeli a odmítnutí, 2008

(Tabulka 15)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou k 31. 12. 2008.

K 31. 12. 2008 využívalo v České republice registrovaných sociálních služeb cca 195,5 tis. osob. Do pobytových zařízení sociálních služeb bylo v průběhu roku 2008 přijato celkem 26,8 tis. klientů, propuštěno bylo 17,4 tis. klientů a zemřelo 9,3 tis. klientů. Jednotlivá zařízení sociálních služeb evidovala ke konci roku 2008 celkem 72,4 tis. neuspokojených žadatelů.

Celkově nejvíce lidí využívajících některý z typů sociálních služeb využívalo pečovatelskou službu – 128 250, na druhém místě figurovaly osoby v domech pro seniory (35 945 osob), na třetím pak domovy pro osoby se zdravotním postižením (14 604 osob).

Téměř čtyřicet procent všech nově přijatých se nacházelo v domovech pro seniory, 27,4 % v azylových domech a 20,7 % v noclehárnách.

Čtyřicet procent všech propuštěných z nějakého typu zařízení sociálních služeb připadalo na azylové domy, 32,5 % na noclehárny.

Nejvíce zemřelých v některém z typů sociálních zařízení připadalo na domovy pro seniory (92,0 %) stejně jako nejvíce odmítnutých (87,5 %).

Tabulka 15: Sociální služby podle typu – nově přijati, propuštění, zemřeli a odmítnutí, 2008

Sociální služby	Celkem	Nově přijati	Propuštění	Zemřeli	Odmítnutí
celkem	195 465	26 839	17 392	9 307	60 490
<i>Z toho:</i>					
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	14 604	1 236	787	581	2 873
Domovy pro seniory	35 945	10 341	2 022	8 545	52 953
Azylové domy	3 864	7 357	6 999	31	2 548
Centra denních služeb	961	307	192	36	142
Stacionáře denní	3 571	948	773	70	179
Stacionáře týdenní	812	172	154	31	133
Pečovatelská služba	128 250	–	–	–	–
Průvodcovská, předčitatelská a tlumočnická služba	681	–	–	–	–
Sociální rehabilitace	1 262	923	820	3	632
Odléčovací služby	4 734	–	–	–	–
Noclehárny	680	5 555	5 645	10	977

Počty obyvatel domovů pro seniory podle věku a krajů

(Tabulka 16)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou k 31. 12. 2008.

K 31. 12. 2008 bylo v České republice zjištěno 35 945 lidí umístěných v domovech pro seniory. Nejvíce jich spadalo do věkové kategorie 65–84 let (59,8 %). Necelá třetina jich byla ve věku 85 a více let a osoby ve věku do 64 let včetně měly v domovech pro seniory devítiprocentní zastoupení.

Jediným krajem, kde měla věková kategorie 64–85 let u osob v domovech pro seniory nižší jak padesátiprocentní zastoupení, byla Praha (48,1 %). Byla tak zároveň krajem s nejvyšším podílem pětásmdesátiletých a starších osob (46,0 %) v domovech pro seniory. Krajem s nejnižším podílem věkové složky 85 a více let u osob v domovech pro seniory byl kraj Karlovarský (17,8 %). V domovech pro seniory bylo v tomto kraji nejvíce osob ve věku 64–85 let (71,4 %). To je nejvyšší podíl této věkové složky u osob v domovech pro seniory v rámci krajů ČR.

Věková složka do 64 let včetně byla mezi seniory v domovech nejméně zastoupena v Praze (šestiprocentní podíl), nejvíce pak v kraji Olomouckém (12,6 %).

Tabulka 16: Počty obyvatel domovů pro seniory podle věku a krajů k 31. 12. 2008

KRAJ	celkem	Věk klientů		
		–64	65–84	85+
Česká republika	35 945	3 298	21 508	11 139
Hlavní město Praha	2 017	118	971	928
Středočeský kraj	4 710	448	2 739	1 523
Jihočeský kraj	2 723	264	1 611	848
Plzeňský kraj	1 593	155	1 017	421
Karlovarský kraj	863	93	616	154
Ústecký kraj	3 971	319	2 541	1 111
Liberecký kraj	867	97	474	296
Královéhradecký kraj	2 089	178	1 232	679
Pardubický kraj	2 084	244	1 319	521
Vysočina	2 159	214	1 258	687
Jihomoravský kraj	2 963	219	1 783	961
Olomoucký kraj	2 526	319	1 433	774
Zlínský kraj	2 862	230	1 794	838
Moravskoslezský kraj	4 518	400	2 720	1 398

Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči podle věku seniorů a krajů, 2008

(Tabulka 17)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou měsíčními průměry za rok 2008.

V roce 2008 bylo v České republice měsíčně přiznáno v průměru 292 310 příspěvků na péči, z toho ženám v 65,1 % případů.

Ženy představovaly přibližně dvě třetiny všech osob, jimž byly přiznány příspěvky na péči, a to ve všech krajích ČR. V případě padesátiletých a starších se podíl žen zvýšil na 70 %, u osmdesátiletých a starších se již pohyboval mezi 77 až 81 %.

Nejvyšší podíl osmdesátiletých a starších žen ze všech žen s přiznaným nárokem na příspěvek na péči byl zjištěn v Praze (59 % žen s přiznaným příspěvkem bylo v Praze ve věku 80 a více let), nejnižší (43,3 %) v kraji Karlovarském.

Nejvyšší podíl osmdesátiletých a starších mužů ze všech mužů s přiznaným příspěvkem na péči byl registrován na Vysočině (31,3 %), nejnižší v krajích Karlovarském a Ústeckém (shodně 18,8 %).

Tabulka 17: Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči podle věku seniorů a regionů, 2008

KRAJ	Celkem		50+		80+	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Česká republika	190 247	102 063	168 230	71 437	100 266	26 878
Hlavní město Praha	15 645	7 721	13 964	5 433	9 237	2 342
Středočeský kraj	19 804	10 417	17 502	7 175	10 266	2 722
Jihočeský kraj	13 542	6 773	12 077	4 966	7 114	1 935
Plzeňský kraj	9 443	5 206	8 342	3 647	4 839	1 281
Karlovarský kraj	3 740	2 160	3 029	1 333	1 619	406
Ústecký kraj	13 876	8 479	11 867	5 325	6 545	1 594
Liberecký kraj	8 377	4 390	7 345	3 044	4 263	1 125
Královéhradecký kraj	11 394	5 797	10 127	4 250	5 873	1 668
Pardubický kraj	9 943	5 618	8 763	3 816	5 014	1 430
Vysočina	11 244	6 034	10 157	4 394	6 237	1 886
Jihomoravský kraj	22 355	11 703	20 180	8 542	12 658	3 444
Olomoucký kraj	12 556	7 055	10 989	4 870	6 640	1 892
Zlínský kraj	13 717	7 194	12 247	5 256	7 166	2 039
Moravskoslezský kraj	24 611	13 516	21 641	9 386	12 795	3 114

Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči podle typu péče, 2008

(Tabulka 18)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou průměry za rok 2008.

V roce 2008 bylo měsíčně přiznáno v průměru 69 908 příspěvků na péči klientům od registrovaných poskytovatelů a 224 283 příspěvků klientům od poskytovatelů neregistrovaných.

Osobám v domovech pro seniory bylo přiznáno v průměru 27 799 příspěvků na péči měsíčně (tedy téměř polovina všech příspěvků od registrovaných poskytovatelů). Více příspěvků zde směřovalo ženám (20 865), mužům pak výrazně méně (6934). Průměrné měsíční příspěvky na péči v domovech pro seniory pobíraly ženy z 97 % a muži z 90 % ve věku 60 a více let. Ve věku 60–79 let pobíralo tento příspěvek 26,8 % žen a 46,6 % mužů v domovech pro seniory. V nejvyšší věkové kategorii, tj. ve věku 80 a více let pobíralo v domovech pro seniory příspěvek na péči 70,8 % žen, ale již jen 42,9 % mužů.

Obdobný trend trval v případech průměrných měsíčních příspěvků na pečovatelskou službu. Celkem bylo klientům přiznáno v průměru 18 312 příspěvků.

Kromě příspěvků na péči osobám v domovech seniorů, osobám využívajícím pečovatelskou službu, osobám v domovech pro zdravotně postižené (zde pobíralo příspěvky ve věku 60 a více let pouze 25,1 % žen a 12,9 % mužů), osobám využívajícím sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (celkem jenom v průměru 815 příspěvků měsíčně) stojí od registrovaných poskytovatelů za zmínku ještě příspěvky na péči v rámci ostatních služeb. Celkem bylo v průměru vyplaceno 10 310 těchto příspěvků měsíčně (60,1 % příspěvků pobíraly ženy, 39,9 % muži). Ve věku 60 a více let čerpalo tyto příspěvky 67,1 % žen, ale jen 34,5 % mužů pobírajících příspěvky na „ostatní služby“.

U příspěvků na péči, kde nebyl žádný registrovaný poskytovatel, spadalo do věku 60 a více let 83,4 % žen a 61,0 % mužů pobírajících tyto příspěvky. Ve věkové kategorii 60–79 let pobíralo od neregistrovaných poskytovatelů příspěvek na péči 31,8 % žen a 34,4 % mužů, ve věku 80 a více let 51,6 % žen a 26,6 % mužů.

Tabulka 18: Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči podle typu péče, 2008

Typ péče	Celkem		70–79		80+	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Domovy pro osoby se ZP	5 864	6 808	911	772	559	107
Domovy pro seniory	20 865	6 934	5 599	3 228	14 770	2 976
Pečovatelská služba	13 964	4 348	4 892	1 699	8 360	1 976
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	581	234	195	107	360	85
Ostatní služby	6 266	4 044	1 686	897	2 519	499
Žádný registrovaný poskytovatel	143 973	80 310	45 715	27 656	74 326	21 364

Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči za rok 2008

(Graf 15)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou průměry za rok 2008.

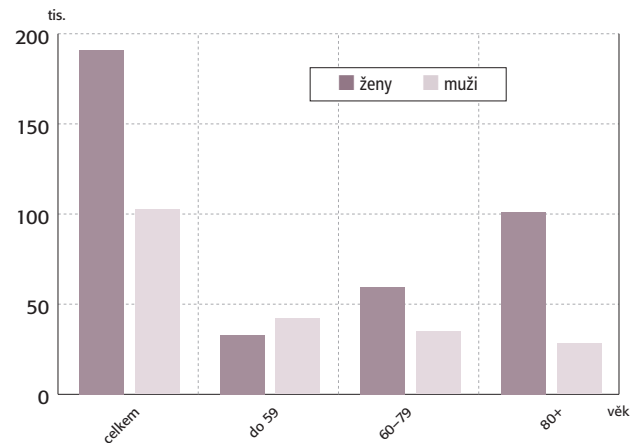
V roce 2008 bylo celkem přiznáno v průměru 292,4 tisíc příspěvků na péči měsíčně, z toho více ženám (ženy získaly 65,1 % přiznaných příspěvků na péči).

Více jak 220 tisíc příspěvků na péči bylo přiznáno osobám starším 60 let. Tři čtvrtiny osob, jimž byly přiznány příspěvky na péči, spadaly do věku nad 60 let včetně. Osobám ve věkové kategorii 60–79 let bylo přiznáno 92,9 tisíc příspěvků na péči (jednalo se zhruba o 32 % všech přiznaných příspěvků na péči). Ještě více jak 40 % osob s přiznaným nárokem na příspěvky na péči (52,7 % všech žen a 26,3 % všech mužů s přiznanými příspěvky na péči) pak bylo zjištěno ve věkové kategorii 80 a více let.

V případě vyšších věkových kategorií osob (nad 60 let včetně), jimž byly přiznány příspěvky na péči, převažovaly ženy, a to z více jak 60 %. Do 59 let převládali v souboru osob s přiznaným nárokem na příspěvek na péči muži.

Zatímco ve věku 60 a více let se nacházelo téměř 84 % všech žen s přiznaným nárokem na příspěvek na péči, v případě mužů byl podíl šedesátiletých a starších zhruba šedesátiprocentní.

Graf 15: Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči za rok 2008

Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči podle stupně závislosti a krajů, 2008

(Tabulka 19)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou průměry za rok 2008. Definice stupňů závislosti viz Zákon o sociálních službách, 108/2006 Sb.

V roce 2008 bylo celkem přiznáno 220 039 příspěvků na péči osobám starším 60 let, z toho v 72 % případů ženám. Regionální změny (v rámci krajů) ve struktuře podle pohlaví zjištěny nebyly.

Poměr pohlaví u osob pobírajících příspěvky na sociální péči s jakým-koli stupněm závislosti vyzněl vždy výrazně ve prospěch žen a v regionálním členění příliš nevarioval.

Celkem byly u příspěvků na péči registrovány čtyři stupně závislosti. Příspěvky prvního stupně závislosti pobíraly šedesátileté a starší osoby z 45 %, druhého stupně z 34 %, třetího ze 13 % a čtvrtého z 8 %.

Ženy i muži ve věku 60 a více let, kterým byly přiznány příspěvky na péči, měli většinou I. stupeň závislosti. U žen tento podíl osciloval od 44,9 % (kraj Vysočina) až po 54,7 % (Praha), u mužů od 40,2 % (kraj Jihočeský, Ústecký a Moravskoslezský) až po 46,9 % (Praha).

Na druhé pozici se v případě obou pohlaví umístily osoby s příspěvkem na II. stupeň závislosti (zastoupení mezi 30–38 % v závislosti na krajích), na třetí pozici osoby se III. stupněm závislosti (od 10 do 18 %) a na čtvrtém místě byly osoby se IV. stupněm závislosti (od 5 do 11 %).

Tabulka 19: Průměrné měsíční počty přiznaných příspěvků na péči podle stupně závislosti a krajů, 2008

KRAJ	závislost – I. stupeň		závislost – II. stupeň		závislost – III. stupeň		závislost – IV. stupeň	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Česká republika	76 143	25 646	50 363	21 434	19 573	9 033	12 853	4 994
Hlavní město Praha	7 249	2 225	3 971	1 667	1 348	587	682	263
Středočeský kraj	8 234	2 631	5 332	2 269	1 902	858	1 100	402
Jihočeský kraj	5 227	1 731	3 679	1 498	1 496	649	1 084	429
Plzeňský kraj	3 656	1 214	2 542	1 066	1 074	540	601	251
Karlovarský kraj	1 242	448	867	377	399	168	248	91
Ústecký kraj	5 020	1 732	3 634	1 581	1 439	672	902	323
Liberecký kraj	3 392	1 111	2 164	862	833	392	538	197
Královéhradecký kraj	4 938	1 691	2 754	1 200	1 151	519	668	263
Pardubický kraj	3 936	1 373	2 582	1 076	1 081	516	675	281
Vysočina	4 389	1 547	3 379	1 423	1 171	554	828	313
Jihomoravský kraj	9 050	3 126	6 041	2 523	2 387	1 122	1 652	677
Olomoucký kraj	5 075	1 771	3 172	1 438	1 308	578	833	344
Zlínský kraj	5 400	1 874	4 039	1 758	1 344	658	852	355
Moravskoslezský kraj	9 335	3 172	6 207	2 696	2 640	1 220	2 190	805

Podíl věkové kategorie 80 a více let na využití příspěvku na péči podle formy poskytované služby, 2008

(Graf 16)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou průměrnými měsíčními počty příjemců za rok 2008.

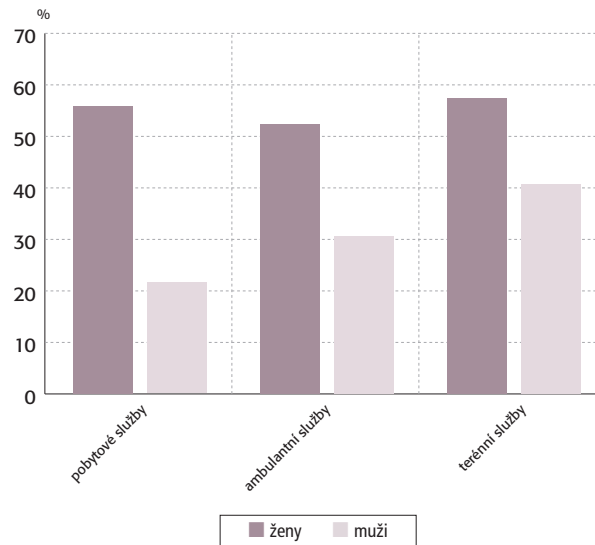
V roce 2008 využilo měsíčně průměrně celkem 77 869 osob příspěvek na péči na pobytové, ambulantní či terénní služby. Ženy ve všech těchto případech využívaly příspěvek častěji než muži. Obě pohlaví pak nejčastěji použily příspěvek na péči na pobytové služby (30 929 žen a 15 990 mužů).

Nejméně často příspěvek směřoval na ambulantní služby (7981 žen a 3290 mužů). Na terénní služby ho využilo 14 374 žen a 4945 mužů. Trend, kdy nejvíce byl příspěvek využíván na pobytové služby a nejméně na služby ambulantní, platil ve všech krajích ČR.

Obdobně tomu bylo i u seniorů ve věku 80 a více let. Ti z celkového počtu osob, jež využily příspěvek na pobytovou, terénní či ambulantní péči, zaujímali 47,2 %.

Podíl osmdesátiletých a starších žen ze všech žen čerpajících příspěvek na péči pobytovou, terénní či ambulantní byl vždy výrazně vyšší než u stejné starých mužů. V případě využití všech výše jmenovaných služeb se osmdesátileté ženy podílely z více jak padesáti procent, osmdesátileté a starší muži měli nejvyšší podíl ze všech mužů aplikujících příspěvek na péči u terénních služeb (41,4 %), nejnižší pak v případě pobytových služeb (pouze 21,9 % mužů čerpajících příspěvek na pobytové služby bylo ve věku 80 a více let).

Graf 16: Podíl věkové kategorie 80 a více let na využití příspěvku na služby podle formy poskytované péče, 2008

Pečovatelská služba v krajích podle počtu klientů, 2008

(Tabulka 20)

Zdroj: MPSV ČR

Data jsou průměry za rok 2008.

V České republice bylo v roce 2008 celkem 2696 obcí, kde byla k dispozici pečovatelská služba. Možnosti této služby využívalo celkově 128 250 klientů.

Nejvíce obcí s pečovatelskou službou bylo v lidnatém Středočeském kraji (534), nejméně, nebere-li se v úvahu Praha, v krajích Ústeckém (44) a Karlovarském (48).

Ve Středočeském kraji se nacházelo 19,8 % všech obcí, kde je poskytována pečovatelská služba, a zároveň zde byl zjištěn třetí nejvyšší podíl klientů pečovatelské služby (10,5 %) po Praze (20,1 %) a Jihomoravském kraji (14,6 %).

Nejnižší zastoupení měli klienti pečovatelské služby v krajích Karlovarském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém (shodně pod 4 procenta).

Tabulka 20: Počet obcí s pečovatelskou službou v krajích podle počtu klientů k 31. 12. 2008

KRAJ	Počet obcí s pečovatelskou službou	Počet klientů
Česká republika	2 696	128 250
Hlavní město Praha	37	25 835
Středočeský kraj	534	13 487
Jihočeský kraj	220	8 561
Plzeňský kraj	314	8 930
Karlovarský kraj	48	4 494
Ústecký kraj	44	4 792
Liberecký kraj	84	5 063
Královéhradecký kraj	95	4 157
Pardubický kraj	156	5 330
Vysočina	192	6 008
Jihomoravský kraj	243	18 727
Olomoucký kraj	301	6 581
Zlínský kraj	267	5 676
Moravskoslezský kraj	161	10 609